

Bemærkninger til forslaget

Forslaget har til formål at sikre overholdelse af reglerne for fremstilling og forhandling af fødevarer, herunder ikke mindst hygiejnekravene, samt at skabe skrappere og mere effektive sanktionsmuligheder over for indehavere af virksomheder, der ikke overholder de gældende regler. Forslaget vil betyde en større sikkerhed for forbrugerne, og det vil medvirke til at få skåret kraftigt i omfanget af den sorte økonomi (momssvindler, socialsvindler, hvidvaskning af penge m.m.). Samtidig vil forslaget betyde en markant opkvalificering af de mennesker, der arbejder i fødevarer virksomhederne.

Ad 1. Drift af en fødevarer virksomhed kræver kendskab til regler inden for mange områder, eksempelvis hygiejne, mærkning, import af fødevarer, regnskab, moms, told m.m. Alt for mange, der forhandler fødevarer, er ikke bekendt med disse regler, og det giver problemer, som dagligt omtales i pressen. Problemerne omfatter blandt andet manglende registrering af nye ejere, dårlig hygiejne i forretningen, manglende overholdelse af kølekrav, manglende dansk mærkning af varer, ulovlige tilsætningsstoffer, ulovligt importerede varer, manglende attestationer og dokumentation for varernes oprindelse og manglende vilje til at efterkomme påbud. På Nørrebro i København har man forsøgt at oprette frivillige undervisningstilbud, men det har ikke løst problemerne i området, fordi tilbuddene måtte opgives efter stort deltagerfravald.

Ad 2. En del fødevarer virksomheder har indehavere med anden etnisk baggrund end dansk. Selv om man sagtens kan være dygtig forretningsindehaver uden at have et mere indgående kendskab til det danske sprog, er det klart, at man skal være i stand til at læse eksempelvis ministerielle cirkulærer. Det er derfor vigtigt, at de relevante skrivelser er formuleret på et godt dansk, der kan læses af almindelige mennesker. Samtidig bør det overvejes, om de tredages hygiejnekurser, man i dag som ufaglært skal gennemgå for at medvirke til fødevarer fremstilling, skal udbydes på nogle af de sprog, som der erfaringsmæssigt kunne være brug for. Hvis dette medfører ekstraudgifter, må deltagerne selv betale.

Ad 3. Erhvervskortordningen skal omfatte virksomhedsejere såvel som driftsansvarlige. Ved mindre, personligt ejede virksomheder vil indehaveren og den driftsansvarlige typisk være én og samme person. Indehaveren kan imidlertid også have ansat en bestyrer, som så også skal have erhvervskort. Såfremt virksomheden drives fra flere forskellige forretningssteder, kan indehaveren kun drive et af disse og skal derfor overlade driften af de øvrige forretningssteder til andre, som også skal have erhvervskort. Det afgørende er, at den, som forestår den daglige drift, skal have erhvervskort.

Ad 4. Forslagsstillerne er bevidste om, at den nu gældende lovgivning giver mulighed for sanktioner, der dækker fra påbud til fængselsstraf. I dag er det muligt for Fødevarer direktoratet at give en virksomhed påbud, forbud og administrative bøder samt at lukke en virksomhed, der overtræder lovgivningen, eller at trække godkendelsen/autorisationen af virksomheden tilbage. Problemet er imidlertid, at sådanne tiltag kun har kortsigtet virkning. Der er nemlig ikke noget til hinder for, at virksomheden retter midlertidigt op på forsømmelsen for så kort efter at genoptage mønsteret med regelbrydning. Selv om forhistorien indgår i vurderingen af, hvilken sanktionsmulighed der vælges, så er det med de nuværende regler reelt kun muligt at sanktionere virksomheden og ikke personen bag. Forslagsstillerne finder dette uhensigtsmæssigt. Desuden er bødestørrelserne på dette område så beskedne i forhold til indtjeningsmulighederne ved at bryde reglerne, at bøder kun har begrænset virkning. Dette giver de brodnede kar blandt indehaverne mulighed for at starte forfra igen og igen. Det hjælper hverken forbrugerne eller myndighederne at lukke eller fratage en virksomhed godkendelsen, hvis indehaveren kan få godkendt den samme eller en tilsvarende virksomhed dagen efter, uden at det i øvrigt fører til ændring af virksomhedsførelsen.

For at forslaget i praksis kommer til at leve op til formålet, er det afgørende, at kontrollen på virksomhederne opprioriteres. Kontrollen udøves af Told og Skat, politiet, Arbejdsdirektoratet og fødevarer regio-